

راهنما ے مهلم فارسے اول ابتدایے

حیطه تخصصی
روشهای یاددهی فارسی ابتدایی

www.BetaFile.ir

مقدمه:

* **زبان فارسی:** زبان فارسی نه تنها میراث ارجمند گذشته و نگاهبان وحدت و رمز هویت ملی ماست، بلکه تکیه گاه رشد و شکوفایی فرهنگ و ارزش ها نیز هست. کتاب فارسی، مادر و یاور سایر دروس است.

* **کتاب فارسی (مهارت خواندن):** کتاب **مهارت خواندن در آموزش بر روش پیکره نگر (کلی)** تأکید دارد.

* **کتاب فارسی (مهارت نوشتن) بر روش سازه نگر (جزئی) تأکید دارد.**

* برنامه‌ی زبان آموزی بر پایه‌ی گفتاری (گوش دادن، سخن گفتن، خواندن، تفکر و استدلال) و مهارت‌های نوشتاری (دست‌ورزی، رونویسی، کلمه‌نویسی، بندنویسی، املا و ...) برنامه‌ریزی شده است.

* **نکته:** کتاب مهارت خواندن با نگراره آغاز شده است و این بدان معنا است که گام نخست در آموزش زبان، پرورش سواد بصری به همراه رشد سواد شنیداری است که با دست‌ورزی همراه شده است.

انواع خط در کتاب فارسی:

۱- خط نسخ، خط چاپی یا خط خوانداری که سرمشق خواندن شاگردان است. این خط برای کمک به خواندن درست سریع و روان استفاده شده است.

۲- خط نوشتاری که سرمشق نوشتن دانش آموزان است و خطی است که متن درس ها با آن نوشته شده است.

۳- خط نستعلیق ساده یا شبه نستعلیق که برای پرورش سواد بصری و حس زیبایی شناسی و هدف آشنایی با جلوه‌ای از هنر ایرانی اسلامی، در بخش با هم بخوانیم به کار رفته است.

* لازم است آموزگاران در آموزش، به دو شکل نوشتاری (خطّ خواندن و خطّ نوشتن) اشاره کنند، اما در ارزشیابی درس املا، هدف درست نویسی شکل املائی کلمات است، نه نوع خط آنها.

* تکرار و تمرین متن‌های روانخوانی بخش دوم و سوم، به رشد مهارت خواندن و پرورش توانایی درک آنان کمک خواهد کرد.

* **نکته:** ارزشیابی توصیفی فرصت مناسبی برای شناسایی دقیق توانایی و استعداد های فراگیران فراهم می کند.

درسنامه ۱

ساختار و محتوای کتاب فارسی اول:

* کتاب فارسی اول شامل سه بخش: نگاره‌ها، نشانه‌های یک، نشانه‌های دو است که بر مبنای مراحل رشد زبان و توانایی یادگیری طراحی شده است.

بخش اول:

* **نگاره‌ها:** هر نگاره عنوان و موضوع خاصی دارد که در برگیرنده مطالب آن نگاره است. **رویکرد آموزش نگاره‌ها از کل به جزء است.** تصویر بزرگ نگاره با هدف تشویق دانش آموزان به سخن گفتن، خوب دیدن، تفکر و خوب گوش دادن بررسی می شود. سپس تصاویر کوچک زیرنگاره همراه با نام هر تصویر عرضه می شود تا تصویر و نام آن، هر دو در ذهن دانش آموز ثبت و ضبط شود.

* **نکته مهم:** ذکر نام هر تصویر تنها برای آشنایی با شکل کلی کلمه است نه یادگیری شکل نوشتاری آن، **پس تأکید بر روی تصویر است نه واژه.**

تصویر بزرگ نگاره‌ها:

اهداف:

- ۱- آموزش مفاهیم متناسب با برنامه درسی زبان فارسی و هم سو با برنامه درسی ملی
- ۲- پرورش و تقویت مهارت های زبانی
- ۳- یافتن واژه مناسب برای تمرین بیشتر تا تقویت توانایی تشخیص شکل نوشتاری و آوایی
- ۴- آشنایی با مفاهیم کلیدی سایر حوزه‌ها در یادگیری
- ۵- توانایی کاربرد آموخته‌ها در متن زندگی
- ۶- تقویت نگرش مثبت نسبت به زبان فارسی

تصویرهای کوچک نگاره‌ها:

اهداف:

- ۱- انطباق تصویرک و واژه‌ها
- ۲- تقویت مهارت های شفاهی زبان
- ۳- گسترش گنجینه واژگانی با تکیه بر تصویرخوانی

فعالیت ها و تجربه‌های یادگیری:

* تعداد فعالیت های یادگیری با توجه به توان درک و دریافت و میزان پیشرفت سوادآموزی از نگاره یک تا ده، متفاوت است و بر پایه‌ی رعایت اصل حرکت از ساده به دشوار و نیز با توجه به توانایی ذهنی و زبانی کودکان، این فعالیت سازماندهی شده است.

❖ هدف از این فعالیت ها یکسان کردن روش های آموزش است.

اهداف:

- ۱- تقویت مهارت خوب دیدن
- ۲- آموزش راست به چپ و بالا و پایین
- ۳- تنظیم حرکت چشم
- ۴- تنظیم فاصله چشم با کتاب
- ۵- تقویت مهارت های کلامی
- ۶- ارزشیابی از مفاهیم تصویر پایه
- ۷- تأکید بر سه مفهوم آغاز، میانه و پایان در نقل وقایع، حوادث و داستان ها
- ۸- گسترش دامنه واژگان کودک در زبان فارسی معیار
- ۹- گسترش و تعمیق مفاهیم اصلی

فعالیت این بخش عبارتند از:

ببین و بگو

هدف از این فعالیت توجه و تمرکز دانش آموز، جمله سازی و بیان شفاهی تصویرها است.

اهداف:

- ۱- تقویت خوب دیدن
- ۲- پرورش قوه تمیز و تشخیص
- ۳- تقویت توانایی خوب سخن گفتن
- ۴- رشد توانایی تبدیل دیده ها به گفتار

❖ گوش کن و بگو: هدف از این فعالیت تقویت توجه، تمرکز، واکنش نسبت به سؤال، درک تصویری، جمله سازی، بیان شفاهی دیده ها و نکات دیگری است که ممکن است دانش آموزان به طور خاص به آنها توجه داشته باشند.

اهداف:

- ۱- تقویت خوب گوش دادن
- ۲- تقویت فرایندهای ذهنی
- ۳- گسترش دامنه واژگان
- ۴- تقویت مهارت خوب سخن گفتن

۵- گسترش مفاهیم اصلی

۶- تعمیق مفاهیم اصلی

بگرد و پیدا کن

اهداف:

۱- انطباق واژه‌های شنیداری با اجزای تصویر

۲- تقویت مهارت های کلامی

۳- تقویت واژه آموزی

۴- گسترش و تعمیق مفاهیم کل اصلی

* به دوستان بگو: در این نوع تمرین ها دانش آموزان با یکدیگر و معلم ارتباط عاطفی برقرار می کنند و سخن گفتن را وسعت داده و با کمک تخیل یا تفکر خویش مطالبی را در قالب بیان خاطره یا دیده‌ها و شنیده‌ها و اطلاعات خود بر زبان می‌آورد.

اهداف:

۱- تقویت مهارت خوب گوش دادن

۲- تقویت نگرش مثبت نسبت به زبان فارسی

۳- تقویت مهارت گسترش مفهوم اصلی

۴- تقویت مهارت خوب سخن گفتن

۵- تقویت مهارت های ارتباطی

۶- تقویت مهارت ایجاد نظم و ترتیب

* این فرصت مناسبی است که معلم بتواند در تمامی دانش آموزان اعتماد به نفس ایجاد کند دانش آموزان کم رو و خجالتی را به صحنه‌ی فعالیت بکشاند.

بازی و نمایش: این دو بخش که به طور متناوب می آیند با هدف ایجاد فضای شاد و تفریحی، کشف استعدادهای نهفته و پرورش آنها، آموزش غیر مستقیم مسائل و تقویت مهارت های زبانی آماده ساختن دانش آموز برای زندگی در بیرون از محیط کلاس، ابراز وجود دانش آموزان و پرورش تخیل طراحی شده اند.

اهداف:

۱- ایجاد فضایی لذت بخش و شادی آفرین

۲- تقویت مهارت های سخن گفتن و گوش دادن

۳- شناخت استعدادهای کودکان و پرورش آن ها

۴- ایجاد فرصت سالم برای ابراز توانایی های فردی

۵- تقویت مهارت های حسی حرکتی

۶- ایجاد فرصت برای بیان عواطف و احساسات

۷- گسترش و تعمیق مفاهیم اصلی

۸- ایجاد و تقویت مهارت ایفای نقش

باهم بخوانیم

اهداف:

۱- ایجاد فضای شاد و لذت بخش

۲- تقویت نگرش مثبت نسبت به سخن منظوم فارسی

۳- تسلط بر آهنگ و ریتم و وزن و قافیه در شعر

۴- گسترش دامنه واژگان

۵- پرورش استعداد های متمایل به شعر

۶- گسترش و تعمیق مفهوم اصلی

کتابخوانی: این بخش با این هدف طراحی شده است که فرهنگ کتابخوانی رشد کند و گسترش یابد و مهارت خواندن تقویت شود.

* زیربنای ضعف مهارت های زبانی، در نادیده گرفتن مطالعه و کتاب خوانی و بی توجهی به آن است.

ایستگاه مرور مطالب مهم:

❖ کتاب فارسی در سال اول شامل سه بخش است: **نگاره‌ها، نشانه‌های یک، نشانه‌های دو، ساختار انتخابی** بر مبنای

مراحل رشد زبان و توانایی یادگیری، طراحی شده اما کتاب‌های دوم به بعد ساختار **موضوعی** دارند.

➤ نگاره‌ها در واقع جانشین **لوحه‌ها** در کتاب‌های پیشین است.

➤ ذکر نام هر تصویر تنها برای آشنایی با **شکل کلی کلمه** است نه یادگیری شکل نوشتاری آن، پس **تاکید** بر روی تصویر است نه واژه.

❖ تصویر بزرگ آموزشی

➤ آموزش مفاهیم متناسب با برنامه درسی زبان فارسی و هم سو با برنامه درسی ملی

➤ پرورش و تقویت مهارت‌های زبانی

➤ یافتن واژه ی مناسب برای تمرین بیشتر و توانایی تشخیص شکل نوشتاری و آوایی

➤ آشنایی با مفاهیم کلیدی سایر حوزه‌ها در یادگیری (علوم، ریاضی، هنر، دینی و قران، تربیت بدنی= رویکرد تلفیقی)

➤ تقویت نگرش مثبت نسبت به زبان فارسی

❖ تصویرک‌ها

➤ انطباق تصویرک‌ها و واژه‌ها

➤ تقویت مهارت های شفاهی زبان (گوش دادن، سخن گفتن)

➤ گسترش گنجینه‌ی واژگانی با تکیه بر تصویرخوانی

❖ هدف از فعالیت‌ها و تجربه‌های یادگیری در نگاره‌ها **یکسان کردن روش های آموزشی** می‌باشد و معلم می‌تواند **آزادانه** عمل کند. این آزادی عمل به توانایی‌ها و ظرفیت‌های تک‌تک افراد کلاس باز می‌گردد.

➤ هدف از این فعالیت **توجه و تمرکز دانش آموز**، جمله‌سازی و بیان شفاهی تصویرها است. (تصویر خوانی).

معلم می‌تواند علاوه بر آنکه درباره‌ی هر تصویر پرسش‌هایی مطرح بکند **ارتباط میان تصاویر** را نیز موضوع پرسش و محل توجه دانش آموز قرار دهد.

➤ دانش آموز باید در **یک جمله** مقصود را بیان کند.

➤ این تمرین‌ها می‌تواند فرصتی برای یادگیری مشارکتی فراهم نماید.

➤ هدف از این فعالیت **تقویت توجه، تمرکز**، واکنش نسبت به سوال، درک تصویرسازی، جمله‌سازی، بیان شفاهی دیده‌ها و نکات دیگری است که ممکن است دانش آموز به طور خاص به آن‌ها توجه داشته باشند.

➤ **سوالات جنبه‌ی الگویی** دارند و معلم در انتخاب این سوالات یا سوالات مشابه **آزاد** است.

➤ در پاسخ‌ها به **جنبه‌های خلاق** باید توجه ویژه شود و از همه‌ی دانش آموزان پاسخ‌های یکسان خواسته نشود.

➤ معلم می‌تواند پس از دریافت پاسخ‌های فردی و جمعی به جمع‌بندی بپردازد.

➤ برقراری ارتباط عاطفی دانش آموزان با یکدیگر و معلم

➤ این تمرین **جنبه‌ی اخلاقانه** دارد.

➤ برای معلم فرصت مناسبی است که بتواند در تمامی دانش آموزان **اعتماد به نفس** ایجاد کند و ثنای دانش آموزان کم‌رو و خجالتی را به صحنه‌ی فعالیت‌های کلاسی بکشد. **ارتباط‌های صمیمی** نیز بین دانش آموزان برقرار می‌شود.

➤ ایجاد فضایی لذت‌بخش و شادی آفرین، تقویت مهارت‌های سخن گفتن و گوش دادن شناخت استعدادهای کودکان و پرورش آنها

➤ ایجاد فرصت سالم برای ابراز توانایی‌های فردی تقویت مهارت‌های حسی - حرکتی

➤ ایجاد فرصت برای بیان عواطف و احساسات گسترش و تعمیق مفاهیم اصلی ایجاد و **تقویت مهارت ایفای نقش**

➤ تمرین‌ها در هر بخش به فراخور **توان متوسط دانش آموزان** است؛ لیکن معلم در این زمینه می‌تواند با ابتکار عمل خود، بر جنبه‌های آموزشی کتاب بیفزاید.

❖ کتابخوانی در تقویت سه مهارت دیگر نقش به سزایی دارد به گونه‌ای که میتوان گفت زیربنای ضعف مهارت‌های زبانی، در نادیده گرفتن مطالعه و کتابخوانی و بی توجهی به آن است.

ایستگاه تثبیت:

- ۱- ساختار کتاب فارسی اول ابتدایی بر چه مبنایی طراحی شده است؟
- ۲- رویکرد آموزش نگاره‌ها بر چه مبنایی می‌باشد؟
- ۳- در کدام بخش، دانش‌آموزان با یکدیگر و معلّم ارتباط عاطفی برقرار می‌کنند؟
- ۴- زیربنای ضعف در مهارت‌های زبانی در بی توجهی به چه چیزی می‌باشد؟
- ۵- از اهداف بین و بگو به ۳ مورد اشاره کنید.

ایستگاه تست:

- ۱- کتاب فارسی دوره ابتدایی در بخش «خوانداری» و «نوشتاری» به ترتیب بر کدام روش ها تاکید دارد؟
 ۱. پیکره نگر - سازه نگر ۲. جزئی - سازه نگر ۳. کلی - پیکره نگر ۴. سازه نگر - کلی
- ۲- کتاب مهارت خواندن در فارسی اول ابتدایی با «نگاره» آغاز شده است ؛ این گزاره چه مفهومی دارد؟
 ۱. گام نخست در آموزش زبان ، پرورش سواد بصری همراه با رشد سواد شنیداری است.
 ۲. مهمترین قسمت آموزش زبان ، تقویت مهارت شنیداری و گوش دادن است.
 ۳. کتاب فارسی نوشتاری به روش سازه نگر و جزئی اشاره دارد.
 ۴. گام نخست در آموزش زبان رشد سواد شنیداری است.
- ۳- در قسمت « با هم بخوانیم » کتاب فارسی اول ابتدایی ، از کدام خط بهره برده شده است ؟
 ۱. نوشتاری ۲. تحریری ۳. نستعلیق ۴. نسخ
- ۴- در کتاب فارسی اول ، رویکرد و جهت دهی « نگاره ها » به چه نحو می باشد ؟
 ۱. کل به جزء ۲. کلی ۳. جزء به کل ۴. جزئی
- ۵- گسترش گنجینه واژگانی با تکیه بر تصویرخوانی « از اهداف کدام مورد در فارسی اول است ؟
 ۱. تصویر بزرگ نگاره ها ۲. تصاویر کوچک نگاره ها
 ۳. نشانه های یک ۴. نشانه های دو
- ۶- آموزگار پایه اول ابتدایی ، از کدام فعالیت کتاب درسی برای آموزش غیرمستقیم مسائل و تقویت مهارت های زبانی کمک می گیرد ؟
 ۱. به دوستان بگو ۲. بگرد و پیدا کن ۳. با هم بخوانیم ۴. بازی و نمایش
- ۷- برای اینکه معلم بین دانش آموزان کلاس ارتباط عاطفی برقرار کند ، کدام تمرین در کتاب فارسی طراحی شده است ؟
 ۱. گوش کن و بگو ۲. به دوستان بگو ۳. گوش کن و بگو ۴. ایفای نقش

سوال	پاسخ
۱	۱
۲	۱
۳	۳
۴	۱
۵	۲
۶	۴
۷	۲

درنامه ۲

ساختار بخش ۲ نشانه‌های (۱)

* در این بخش ۳۰ نشانه‌ی خطی فارسی طی ۱۵ درس و ۱۵ هفته آموزش داده میشود. هر درس شامل معرفی و شناخت دو یا سه نشانه است.

هدف:

- ۱- شناخت و تشخیص نشانه‌های خطی (الفبا) و آوایی زبان فارسی
 - ۲- انطباق و همگون سازی صدا با نشانه خطی زبان فارسی و توانایی ترکیب آنها
 - ۳- آموزش مهارت های شهروندی
 - ۴- آموزش و گسترش مهارت های شفاهی زبان فارسی
 - ۵- آموزش و گسترش مهارت های کتبی زبان فارسی
 - ۶- ایجاد نگرش مثبت نسبت به مهارت های شفاهی و کتبی
 - ۷- ایجاد نگرش مثبت نسبت به زبان فارسی به عنوان عامل پیوند پاره فرهنگ ها
- * هر درس در این بخش شامل قسمت های زیر است:

۱- **تصویر بزرگ اصلی:** ضمن حفظ ارتباط با بخش نگاره‌ها و تقویت مهارت های شفاهی زبان، بر آموزش نشانه‌هایی خاص تأکید می ورزد. و اهدافی همچون: - پرورش خوب دیدن - فعال کردن ذهن - آموزش مجموعه اهداف نگرشی - جلب توجه به مفهوم مورد نظر و تقویت مهارت های زبانی دارد. تصویر بزرگی است که برای ایجاد فضای مناسب برای شروع آموزش، بهانه‌ی ایجاد گفت‌وگو و یافتن واژه‌ی کلیدی طراحی شده است. معلم می‌تواند برای ایجاد تحرک و رقابت سالم در مشارکت جمعی از این تصویر استفاده کند.

۲- **تصویرک ها:** در زیر هر تصویر سه تا شش تصویر (تصویرک یا تصویر کوچک) از محتوای داخلی تصویر کلی به همراه واژه آن به خط خواندن (نسخ) آورده میشود. این تصاویر حاوی کلید واژه‌های درس هستند، هر واژه ضمن ارتباط معنایی با دیگر واژه‌ها، یک یا دو حرف مشترک نیز دارند. و اهدافی همچون: ۱- خواندن واژه به کمک تصویر ۲- تشخیص و تفکیک واج و نشانه ۳- نوشتن به معنای رمزگذاری و انطباق نشانه با صدا را دربر دارد.

* صدا نه به شکل مجرد بلکه در قالب واژه آموزش داده میشود.

۳- **متن نوشتاری:** پس از ارائه واژه‌ها و تمرین کافی برای آموزش هر حرف و اطمینان یافتن از آموزش، متنی کوتاه و حتی الامکان آهنگین آمده که فقط برای خواندن است. کلمات انتخابی الزاماً شکل و حروف خوانده شده نیستند، زیرا روش خواندن، کلی یا پیکره نگر است. دانش آموز با دو قرینه شکل و تصویر، قادر خواهد بود خواندن را فرا گیرد. شامل واژه‌های کلیدی هر درس است و در هر واژه یک صدا با رنگ قرمز آمده که هدف اصلی درس، تدریس همان صداست؛ با این توضیح که چون صدا به صورت مجرد برای نوآموز هیچ مفهومی را القا نمی‌کند در قالب یک واژه آشنا

آمده است. سوق دادن نوآموز با یافتن رابطه‌ی بین تصویرها و نام آن‌ها مهم‌ترین بخش آموزش است. تنها تفاوت آموزش کنونی با آموزش قبلی، استفاده از خط انحنا دار به جای خط زاویه دار است.

* هدف های این بخش عبارتند از:

۱- ایجاد و تقویت مهارت خوب خواندن ۲- ایجاد و تقویت مهارت خوب نوشتن

۴- تصویر درشت نشانه: حرف و صدای مورد آموزش و شکل های خطی آن به شکل درشت و خوانا در پایین صفحه به طور مستقل نوشته می شود. اهداف این بخش عبارتند از:

۱- ایجاد توانایی تفکیک واج و حرف ۲- توانایی تطبیق صدای نشانه با شکل خطی آن

۵- چینش نشانه‌ها: طرح انگشت اشاره است که حروف آموزش داده شده و در حال آموزش و حروف درس آینده با سه رنگ متمایز در آن درج شده و تا پایان آموزش حروف و صداها ادامه می یابد.

* **چینش نشانه‌ها:** ۱- سیاه بیانگر نشانه‌های آموخته شده ۲- قرمز بیانگر نشانه مورد آموزش ۳- آبی بیانگر نشانه درس بعدی ۴- رنگ سبز برای نشانه‌های استثنا به کار گرفته شده است.

* **هدف های این بخش:** ۱- تمرین دیداری (مشق نظری) واج های خوانده شده و شکل های متفاوت آن ۲- آمادگی بصری برای واج خوانده نشده.

* **فعالیت های یادگیری هر درس:** اهداف فعالیت های این بخش تقریباً هماهنگ با هدف های ذکر شده در بخش نگاره است که در این قسمت با تعمیق بیشتری تداوم می یابد.

ساختار بخش ۳، نشانه‌های (۲)

* در این بخش، ۱۰ نشانه باقی مانده که عمدتاً حروف عربی هستند و دارای شکل های مختلف و یک صوت واحد می باشند، آموزش داده می شود. این ۱۰ نشانه طی ۷ هفته آموزش داده میشود. نشانه‌های این بخش عبارت اند از: تشدید، ص، ذ، ع، ع، ث، ح، ض، ط، غ، غ، غ، غ

* **نکته:** هر درس از این بخش با یک متن ساده، روان و آموزشی آغاز می شود. در این متن ها مشکل آموزش های قبلی وجود ندارد، زیرا متن‌ها از حروف و صداها ی خوانده شده، انتخاب می شوند.

* یک درس از درس های این بخش به صورت «درس آزاد» در نظر گرفته شده است که فرصتی است تا دانش‌آموز و معلم در کنار هم، متناسب با ذوق و علایق و ملاحظات فرهنگ بومی زبان و ادبیات محلی درسی را طراحی کند. هدف از این درس مشارکت دانش‌آموز و معلم و ایجاد فرصت‌های ویژه برای خلاقیت و اعتماد به نفس است.

* **تقویت فرهنگ مطالعه و کتابخوانی:** کودک به قصه وابسته است، بهتر است از همان ابتدا با قصه آغاز کنیم. قصه پیمانه‌ای پر از عبرت و تذکر و هدایت و بشارت و وعده و وعید و نوید و بیم دادن و شاد کردن و ترساندن و ... است.

سوالات تستی فارسی اول : درسنامه ۱ و ۲

۱- در بخش "مهارت خواندن" کتاب فارسی، پرورش کدامیک از سوادها به عنوان گام نخست مطرح است؟

- الف) سواد بصری به همراه شنیداری
ب) سواد شنیداری به همراه نوشتاری
ج) سواد بصری به همراه دست ورزی
د) سواد شنیداری به همراه دست ورزی

پاسخ صحیح : گزینه ۱

۲- در ارزشیابی درس املا، کدامیک از جنبه‌ها کمتر مورد توجه قرار می‌گیرد؟

- الف) تشخیص نوع خط
ب) نوشتن درست کلمات
ج) استفاده از خط نوشتاری صحیح
د) توانایی نگارش با خط نستعلیق ساده

پاسخ صحیح : گزینه ۱

۳- در بخش "تصویرهای کوچک نگاره‌ها"، هدف اصلی چیست؟

- الف) انطباق دقیق واژه‌ها با تصویرها
ب) گسترش مهارت‌های زبانی شفاهی
ج) پرورش خلاقیت با استفاده از تصاویر
د) آشنایی با مفاهیم کلی درسی

پاسخ صحیح : گزینه ۲

۴- در فعالیت‌های یادگیری بخش "باهم بخوانیم"، کدام هدف بیشتر بر رشد زبان آموزی تأکید دارد؟

- الف) گسترش دامنه واژگان
ب) آشنایی با آهنگ و ریتم شعر
ج) تقویت حس زیبایی شناسی
د) پرورش مهارت‌های شفاهی و نوشتاری

پاسخ صحیح : گزینه ۱

۵- کدام یک از موارد زیر از اهداف اصلی آموزش خط نستعلیق در کتاب فارسی نیست؟

- الف) پرورش سواد بصری
ب) تقویت توانایی نگارش سریع
ج) آشنایی با هنر ایرانی اسلامی
د) پرورش حس زیبایی شناسی

پاسخ صحیح : گزینه ۲

۶- کدام یک از بخش‌های کتاب "فارسی اول" می‌تواند همزمان به تقویت مهارت‌های زبانی (شنیداری و گفتاری) و نگرشی بپردازد؟

- الف) بخش "کامل کن و رنگ کن"
ب) بخش "چینش نشانه‌ها"
ج) بخش "روان خوانی"
د) بخش "تصویر بزرگ اصلی"

پاسخ صحیح : گزینه ۴

۷- با توجه به ساختار بخش نشانه‌های (۲)، چرا آموزش نشانه‌های عربی در مقایسه با نشانه‌های فارسی پیچیده‌تر است؟

- الف) تغییرات بیشتر در روش نوشتن
ب) شکل‌های مختلف و صوت‌های متنوع نشانه‌های عربی
ج) استفاده از خط انحنادار به جای خط زاویه‌دار
د) عدم هماهنگی واژگان با نشانه‌های آموزش داده شده

پاسخ صحیح : گزینه ۲

۸- در بخش "کامل کن و رنگ کن"، چرا نوآموز باید علاوه بر تکمیل تصویر، آن را رنگ کند؟

- الف) تحریک خلاقیت نوآموز از طریق رنگ‌آمیزی
ب) تقویت مهارت‌های دستی و حفظ شکل‌های نوشتاری
ج) بهبود هماهنگی دست و چشم و ایجاد تمرکز
د) کاهش فشار و خستگی ناشی از تمرین نوشتن

پاسخ صحیح : گزینه ۳

۹- کدام یک از روش‌های زیر بیشترین تأثیر را در تقویت مهارت‌های شنیداری و گفتاری دانش‌آموزان کلاس اول دارد؟

- الف) تمرین‌های تصویری "ببین و بگو" (ب) خواندن واژگان با تصویر در بخش نگاره‌ها
ج) فعالیت‌های "گوش کن و بگو" (د) تمرین‌های نوشتاری "کامل کن و رنگ کن"

پاسخ صحیح : گزینه ۳

۱۰- چرا در بخش "روان‌خوانی"، تمرین‌های نوشتاری و یادگیری نشانه‌های جدید در نظر گرفته نشده است؟

- الف) ترکیب واژگان و نشانه‌های جدید با ساختارهای خوانده شده در این بخش ضروری نیست.
ب) دانش‌آموز باید بدون فشار یادگیری از خواندن لذت ببرد.
ج) تقویت حافظه و شناخت واژه‌های جدید اولویت دارد.
د) هدف اصلی آن افزایش سرعت خواندن و درک سریع است.

پاسخ صحیح : گزینه ۴

۱۱- کتاب فارسی خوانداری پایه ی اول و نوشتاری به روش تأکید دارد.

- الف) پیکره نگر - سازه نگر (ب) سازه نگر - پیکره نگر
ج) جزئی نگر - سازه نگر (د) کلی نگر - پیکره نگر

پاسخ صحیح : گزینه ۱

۱۲- کتاب فارسی پایه ی اول با کدام موضوع آغاز شده است؟

- الف) ببین و بگو (ب) گوش کن و بگو (ج) نگاره (د) شعر

پاسخ صحیح : گزینه ۳

۱۳- کدام گزینه موضوع نگاره در کتاب فارسی نمی باشد؟

الف) کلاس ب) مدرسه ج) خانواده د) جامعه

پاسخ صحیح : گزینه ۴

۱۴- علت استفاده از تصویر در آموزش فارسی کدام است؟

الف) آشنایی با شکل کلی کلمه ب) آشنایی با شکل جزئی کلمه
ج) یادگیری شکل نوشتاری د) یادگیری واژه

پاسخ صحیح : گزینه ۱

۱۵- هدف از این فعالیت جمله سازی و بیان شفاهی تصاویر است؟

الف) گوش کن و بگو ب) ببین و بگو ج) تصویر خوانی د) گزینه ب و ج

پاسخ صحیح : گزینه ۴

۱۶- چند نوع خط برای تقویت خوانا نویسی و خوش خطی دانش آموزان سازماندهی شده است؟

الف) ۳ نوع - نستعلیق - شبه نستعلیق - نسخ ب) ۳ نوع - نستعلیق - نسخ - تحریری (نوشتاری)
ج) ۲ نوع - نستعلیق و نسخ د) ۲ نوع - نسخ و تحریری

پاسخ صحیح : گزینه ۲

۱۷- خط خوانداری که سرمشق خواندن دانش آموزان است چه خطی است؟

الف) نسخ ب) نستعلیق ج) شبه نستعلیق د) گزینه الف و ب

پاسخ صحیح : گزینه ۱

۱۸- کدام خط مربوط به قسمت با هم بخوانیم می باشد؟

الف) شبه نستعلیق ب) نستعلیق ج) نسخ د) تحریری

پاسخ صحیح : گزینه ۲

۱۹- کدام بخش در کتاب فارسی جایگزین لوحه ها شده است؟

- الف) نشانه های (۱) ب) نشانه های (۲) ج) نگاره د) ساختار کتاب

پاسخ صحیح : گزینه ۳

۲۰- علت استفاده از تصویرک در آموزش فارسی چیست؟

- الف) تقویت قدرت دیداری ب) آشنایی با شکل کلی کلمه
ج) یادگیری واژه د) آشنایی با شکل جزئی کلمه

پاسخ صحیح : گزینه ب

۲۱- در ساختار بخش ۳ نشانه های ۲ نشانه طی هفته آموزش داده می شود.

- الف) ۷ نشانه ۱۰ هفته ب) ۱۰ نشانه ۷ هفته ج) ۱۵ نشانه ۳۲ هفته د) ۳۲ نشانه ۱۵ هفته

پاسخ صحیح : گزینه ۲

۲۲- هدف از این فعالیت توجه و تمرکز دانش آموزان و واکنش به سوال، درک تصویر و بیان شفاهی دیده ها است؟

- الف) ببین و بگو ب) گوش کن و بگو ج) بگرد و پیدا کن د) گزینه الف و ب

پاسخ صحیح : گزینه ۲

۲۳- در زیر هر تصویر تا تصویر از محتوای داخلی تصویر کلی آمده است؟

- الف) ۳ تا ۶ ب) ۳ تا ۵ ج) ۴ تا ۶ د) ۴ تا ۵

پاسخ صحیح : گزینه ۱

۲۴- هدف از بخش تصویرک ها چیست؟

- الف) خواندن واژه به کمک تصویر
ب) تقویت مهارت زبانی
ج) تشخیص و تفکیک واج و شانه
د) نوشتن به معنای رمزگذاری و انطباق شانه با صدا

پاسخ صحیح : گزینه ۲

۲۵- رنگ قرمز در چینش شانه ها نشانه ی چیست؟

- الف) شانه ی آموخته شده
ب) نشانه ی درس بعدی
ج) استثنا
د) مورد آموزش

پاسخ صحیح : گزینه ۴

۲۵- رنگ سیاه در چینش نشانه ها نشانه ی چیست؟

- الف) مورد آموزش
ب) آموخته شده
ج) استثنا
د) درس بعدی

پاسخ صحیح : گزینه ۲

۲۶- عالی ترین مرتبه ی زبان آموزی:

- الف) دیدن
ب) خواندن
ج) نوشتن
د) شنیدن

پاسخ صحیح : گزینه ۳

۲۷- بزرگترین عنصر شخصیت انسان:

- الف) نوشتن
ب) خواندن
ج) زبان و سخن
د) گزینه الف و ب

پاسخ صحیح : گزینه ۳

۲۸- دو نماد آنچه را که دانش آموز قرار است بنویسد در ابعاد بزرگتر و نمایش جهت شروع و ختم به صورت نقطه چین می آموزد؟

- الف) رنگ کن
ب) کامل کن
ج) بنویس
د) گزینه ب و الف

پاسخ صحیح : گزینه ۲

۲۹- کدام مورد جزء مفاهیم دانشی نمی باشد؟

- الف) آشنایی با طبیعت
ب) مفهوم حیوانات اهلی و وحشی
ج) شاهنامه و داستان ها
د) علاقه مندی به طبیعت

پاسخ صحیح : گزینه ۴

۳۰- کدام مورد جزء مهارت های زبانی در آموزش است؟

- الف) گوش دادن
ب) خواندن
ج) نوشتن
د) همه ی موارد

پاسخ صحیح : گزینه ۴

۳۱- در ابتدا کتاب خوانی توسط چه کسی انجام می شود؟

- الف) معلم
ب) دانش آموز
ج) دانش آموز و معلم
د) نماینده ی کلاس

پاسخ صحیح : گزینه ۱

۳۲- بزرگترین واحد زبان است.

- الف) حرف
ب) واژه
ج) کلمه
د) جمله

پاسخ صحیح : گزینه ۴

۳۳- هر درس در نشانه های یک چند قسمت دارد و تصویرک ها در قسمت چندم آمده اند؟

- الف) ۵ قسمت - قسمت ۲
ب) ۶ قسمت - قسمت ۲
ج) ۵ قسمت - قسمت ۳
د) ۶ قسمت - قسمت ۳

پاسخ صحیح : گزینه ۲

۳۴- در چینش نشانه ها کدام گزینه درست است؟

الف) حرف دیروز سیاه ، حرف امروز قرمز ، حرف فردا آبی

ب) حرف دیروز قرمز ، حرف امروز آبی ، حرف فردا سیاه

ج) حرف دیروز سیاه ، حرف امروز قرمز ، حرف فردا سبز

د) حرف دیروز آبی ، حرف امروز قرمز ، حرف فردا سبز

پاسخ صحیح : گزینه ۱

۳۵- تعمیق مفاهیم اصلی از اهداف:

الف) ببین و بگو ب) به دوستانت بگو ج) گوش کن و بگو د) بگرد و پیدا کن

پاسخ صحیح : گزینه ۳

۳۶- تقویت نظم و ترتیب از اهداف:

الف) ببین و بگو ب) به دوستانت بگو ج) گوش کن و بگو د) بگرد و پیدا کن

پاسخ صحیح : گزینه ۲

۳۷- در گوش کن و بگو چه کسی جمع بندی را انجام می دهد؟

الف) دانش آموز ب) معلم ج) نماینده کلاس د) گزینه الف و ب

پاسخ صحیح : گزینه ۲

۳۸- از اهداف فعالیت ها در فارسی پایه اول:

الف) خوب دیدن ب) آموزش جهت ها ج) نگرش مثبت به مفاهیم آموزشی د) همه موارد

پاسخ صحیح : گزینه ۴

۳۹- گسترش دامنه ی واژگان از اهداف:

الف) بگرد و پیدا کن ب) گوش کن و بگو ج) ببین و بگو د) به دوستان بگو

پاسخ صحیح: گزینه ۲

۴۰- تقویت مهارت کلامی از اهداف:

الف) به دوستان بگو ب) گوش کن و بگو ج) بگرد و پیدا کن د) ببین و بگو

پاسخ صحیح: گزینه ۳

۴۱- تقویت واژه آموزی از اهداف:

الف) به دوستان بگو ب) گوش کن و بگو ج) بگرد و پیدا کن د) ببین و بگو

پاسخ صحیح: گزینه ۳

۴۲- انطباق واژه ی شنیداری با تصویر از اهداف:

الف) تصویرک ها ب) ببین و بگو ج) گوش کن و بگو د) بگرد و پیدا کن

پاسخ صحیح: گزینه ۴

۴۳- تقویت نگرش مثبت به زبان فارسی از اهداف کلی:

الف) ببین و بگو ب) گوش کن و بگو ج) بگرد و پیدا کن د) به دوستان بگو

پاسخ صحیح: گزینه ۴

۴۴- کدام فعالیت دانش آموز را برای زندگی در بیرون از محیط کلاس آماده می کند؟

الف) با هم بخوانیم ب) کتابخوانی ج) به دوستان بگو د) بازی و نمایش

پاسخ صحیح: گزینه ۴

سوالات تستی فارسی اول : درسنامه ۳ و ۴

۱- کدام گزینه بیان‌کننده اهداف شناختی آموزش زبان فارسی است و همچنین نمونه‌های نظم مناسب، چه ویژگی‌هایی دارند و نقش زبان معیار در یادگیری چیست؟

- الف) آشنایی با نمادهای خط فارسی - ساده و قابل فهم بودن - افزایش دقت در گفتار
- ب) گسترش حوزه نمادها و معانی - وجود قافیه و ریتم - ایجاد ارتباط مؤثر
- ج) آشنایی با عناصر محورهای جانشینی و هم‌نشینی - شعرهای کودکانه - حفظ انسجام معنایی
- د) آشنایی اولیه با مسائل اجتماعی و فرهنگی - استفاده از تصویر و معنا - تلطیف احساسات

پاسخ صحیح : گزینه ۱

۲- کدام گزینه بیان‌کننده اهداف عاطفی در آموزش زبان فارسی است و همچنین تأثیر مطالعه بر یادگیری چیست و نقش احساسات و عواطف در یادگیری کدام است؟

- الف) ایجاد نگرش مثبت به زبان فارسی - افزایش انگیزه - تقویت توانایی شنیداری
- ب) تلطیف احساسات و عواطف - تسهیل یادگیری - رشد مهارت‌های اجتماعی
- ج) فراهم کردن زمینه‌های علاقه - ایجاد دوستی و همدلی - تقویت اعتماد به نفس
- د) تشویق به کتاب‌خوانی - گسترش دایره واژگان - ارتقاء تفکر خلاق

پاسخ صحیح : گزینه ۳

۳- کدام گزینه بیان‌کننده مهارت‌های گوش دادن و سخن گفتن است و همچنین اهمیت خواندن در یادگیری زبان چیست و نقش نوشتن در تقویت مهارت‌ها کدام است؟

- الف) دقت در سخن واضح - درک معانی - تولید متن‌های خلاقانه
- ب) دریافت پیام واضح - توانایی برقراری ارتباط - گسترش دایره واژگان
- ج) بررسی شنیده‌های واضح - حفظ انسجام در بیان - تقویت تفکر انتقادی
- د) توانایی گوش دادن به گفتار دیگران - تسلط بر زبان گفتاری - افزایش مهارت‌های تحلیلی